Funderar du
över dina
alkoholvanor?

ALKOHOL LINJEN
STÖD TILL FÖRÄNDRING

Ring oss kostnadsfritt
020-84 44 48

vardguiden.se/alkohollinjen
Stockholms läns landsting

INDEX

VINTER 2011

6 Ledaren
10 Annie Lööf
16 20 groominghits
20 Affärsflygterminalen
30 Juridik - Sambolagen
33 Ekonomiprofessorn
37 Hugo Boss
47 15 gåvor
50 Bromma flygplats
56 RM Estate Report
58 David Bowie
62 Med miljön i fokus
66 Ulrika Björkman
69 Tävling
71 Gotlands bryggeri
72 Restaurang bolaget
74 Bali - Resa
77 Champange

FÖRORD

Sverige är fantastiskt

Man kan åka till vår egen ögrupp ute i Östersjön, exempelvis Gotland, endast 35 minuter från Stockholm med Skyways propellerplan. Jag var där och det var ganska harmoniskt, ingen hektisk Stockholmsvecka, medeltidsvecka eller Almedalsvecka. Jag körde en höstweekend med världens största endurotävling i stället.

Vi har träffat Sveriges kanske viktigaste minister, 28-åriga Annie Lööf. Hon berättade om sig själv och hur hon säkrar Sveriges företagsklimat. Annie känns väldigt trovärdig och duktig.

Bromma flygplats med nya chefen Olle Sundin, verkar kunna säkra vår cityflygplats trots allt, Dessutom har grannen Graf Air verkligen satt Bromma på kartan. Gate har varit på plats och träffat samtliga inblandade.

Min absoluta favorit är professorn som blev så bundis med massmördaren Charles Manson att polaren Charles ställde om sin post i ett år till professorn Micael Dahléns hem, läs mer om detta på sidan 33.

Nu återstår att önska ett gott slut på detta år och ett fantastiskt GOTT NYTT ÅR! Vi syns i februari 2012

Stay frosty
Conny Hallin

Annie Lööf

– 28 år och partiledare och näringsminister

TEXT: **MALIN LJUNG**
FOTO: **PATRICK CLINTON**

Det var en gång för tio år sedan en 18-årig tjej i Värnamo som tyckte att politik var tråkigt, att ingen lyssnade på de unga och att de ändå inte kunde påverka något. En vacker dag tröttnade hennes far på att höra det eviga gnället och sa till henne:
– Du kan inte bara sitta på läktaren och gasta, du måste klättra ner på planen och delta för att kunna förändra.

Det var startskottet på Annie Lööfs politiska karriär, som idag tio år senare lett henne till att bli partiledare för Centerpartiet, samt Sveriges näringsminister.

”Mina fördomar om att unga inte kan påverka är totalt raserade, kolla bara på mig, jag blev aktiv för tio år sedan och nu är jag både partiledare och näringsminister”

Den 29 september 2011 fick Sverige en ny näringsminister i form av den nytillträdda partiledaren för Centerpartiet – Annie Lööf, 28 år. Hon har precis avslutat processen att pussla ihop en ny stab kring sig, ett arbete som krävt en hel del tid och energi. Trots detta ler hon stort och sprudlar av energi när hon tar emot oss på sitt nya kontor i näringsdepartementets lokaler i centrala Stockholm.

– Nu höll jag nästan på att säga att den första tiden varit som en orkan av nya möjligheter, men det är menat på ett positivt sätt. Både i min roll som partiledare för Centerpartiet och som näringsminister har jag fått stora möjligheter att både anställa de som jag vill jobba med, men också sätta en agenda.

Hon ler och lutar sig avslappnat bakåt och tänker efter en halv sekund innan hon fortsätter:

– Jag har jobbat extremt mycket de här inledande veckorna med att båda sätta mig in i allt i detalj så att jag kan stå stabilt, men även med vad jag vill förändra. Som partiledare vill jag att mitt parti ska bli tydligare och nå ut till fler människor, de ska veta vad vi står för och tror på. Vi måste helt enkelt bli mer relevanta i folks ögon. Det är en jätteuppgift för det handlar om att stärka vår relation med de gamla medlemmarna, men även att nå ut till nya medlemmar. Vi ska även skriva ett nytt idéprogram, det känns jättespännande för jag gick ju med i partiet efter att ha läst vårt nuvarande idéprogram och nu får jag som partiledare sätta det partiprogram som jag vill.

Annie Lööf startade sin politiska karriär för ”bara” tio år sedan. Då var hon 18 år, läste på samhällsprogrammet i Värnamo och ägnade sin fritid åt att spela fotboll. Hon beskriver sig själv som en tjej som alltid haft väldigt mycket åsikter och som ville förändra mycket.

– Men jag hade de klassiska fördomarna om att ingen lyssnade på oss ungdomar och att politik var tråkigt.

Hon körde samma jargong hemma vid köksbordet. Tills den dagen hennes pappa fick nog och talade om för henne att hon var tvungen att sluta gapa på läktaren och gå ner på planen och spela för att få saker att hända.

– Jag som fotbollsspelare snappade upp liknelsen och insåg att här sitter jag och tänker en massa och det är klart att ingen kan höra det om jag inte säger något högt.

Annie tog tag i saken och började läsa sig igenom partiernas olika idéprogram och fastnade slutligen för Centerpartiet.

– På den tiden brann jag mycket för miljön och klimatet, internationell solidaritet, liberalism och friheten att människor ska få bestämma själva. När jag läste centerns idéprogram hösten 2001 tyckte jag att alla värderingar fanns där.

I december år 2001 blev Annie Lööf medlem, redan i januari kom hon med på listan till kommunfullmäktigevalet 2002. Efter att ha varit medlem i ett halvår blev hon invald som ersättare i kommunfullmäktige och som ordinarie ledamot i socialnämnden.

– Alla mina fördomar krossades. Helt plötsligt hade jag möjligheten att profilera min önskan om att få en biograf i Värnamo i media och kommunfullmäktige. Det finns visserligen ingen biograf än, men de håller just nu på att bygga en större anläggning för högre utbildning, restaurangliv och konferensverksamhet och kollar även på möjligheten om att bygga en biograf, skrattar Annie.

Egentligen var det inte önskan om en bio i hemkommunen som var den främsta orsaken till att hon blev politiskt aktiv, hon säger att hon alltid velat förändra saker och det är samma drivkraft hon har än idag.

– Jag vill förändra saker och jag drivs fortfarande av det. Mina fördomar om att unga inte kan påverka är totalt raserade, kolla bara på mig, jag blev aktiv för tio år sedan och nu är jag både partiledare och näringsminister!

Fyra år efter att Annie klev in i politiken blev hon invald i riksdagen som Sveriges yngsta riksdagsledamot, folk hade kryssat in henne som en av sex personer i hela landet.

Före det hade hon sett politiken mer som en hobby, samtidigt läste hon nämligen juridik i Lund och ville bli åklagare eller jurist. Men efter det tänkte hon om och började brinna för att forma en agenda som visade att ungdomar både har en plats i de bestämmande forumen, och att de även kan påverka.

– Jag måste poängtera att jag är sjukt ödmjuk inför att jag blev inkryssad som endast en av sex personer och att jag fick 2 500 röster i min personvalskampanj. Jag var ju relativt okänd så det var historiskt att kryssa sig in på ett mandat. Valet därpå, år 2010, fick jag nästan 5 000 kryss. Det är en fantastisk känsla i kroppen att faktiskt ha det förtroendet från väljarna.

Samtidigt som hon pratar om det med värme och respekt så påpekar hon att det även är ett ansvarsfullt uppdrag som hon tar på fullaste allvar.

Det ställer krav på mig att jag ska vara tillgänglig, att jag ska resa runt och lyssna in mig på vad svenska folket vill. Lika roligt och stimulerande det är att vara politiker så är det även tufft och kravfullt. Ibland måste vi fatta tuffa beslut och kompromisser. När det är som jobbigast försöker jag plocka fram den positiva energin att folk faktiskt röstat på mig, jag försöker samla kraft från det.

Det är lätt att glömma bort att Annie både studerat klart och fått en juridisk kandidatexamen, samtidigt som hon kämpat sig in i politikernas toppskick. Som grädde på moset mellan att hon varit i åldern 18-28, en tid i livet då de flesta unga vuxna lever ett liv i sus och dus.

– Jag har jobbat oerhört mycket de senaste åren och där har vänner och den sociala tiden kanske inte fått så mycket tid som det borde. Samtidigt har jag försökt att vara sjukt disciplinerad, när jag jobbar så jobbar jag väldigt mycket och jag är noga med att ha mina helger hyffsat lediga för att kunna träffa vänner och träna.

SNABBA VAL

TÅG ELLER FLYG: **TÅG**
ÖL ELLER VIN: **VIN**
BIL ELLER CYKEL: **BIL**
ROCK ELLER OPERA: **ROCK**
VILLA ELLER LÄGENHET: **JAG BOR I LÄGENHET JUST NU, MEN VILL HA VILLA.**
SNÖSEMESTER ELLER SOLSEMESTER: **SNÖSEMESTER**

”Jag tror att min ålder är en spännande egenskap”

KÄNNER DU ATT DU OFFRAT TYPISKA UNGDOMSAKTIVITETER SOM DINA VÄNNER HAFT TID MED?

– Hm, jo. Ibland kan jag känna att det är synd att jag aldrig hunnit testa på att åka utomlands i ett år, jag var visserligen i London i ett halvår efter studenten och jobbade. Men just det där som många andra i min ålder kunnat göra, till exempel min lillasyster som i flera omgångar varit i Asien, Australien och Nya Zeeland. Jag har aldrig haft den möjligheten att bara sticka iväg, det är ju inte direkt så att jag kan ta tjänstledigt nu för att göra en längre resa.

Annie skrattar lättsamt när hon avslutar meningen och är tyst en stund innan hon lite mer allvarligt fortsätter:

– Jag har valt att göra de här tunga och spännande uppdragen i början av mitt liv, jag kan säkert resa iväg på det där när jag är äldre och jag kan förhoppningsvis få chansen att jobba som jurist längre fram i livet.

För trots att hon är färdigstuderad jurist står det yrket på paus just nu. Sedan i höstas är hon dels partiledare för Centerpartier, men även Sveriges näringsminister.

Den framgång som hon nått inom politiken tror hon beror på att hon fått förtroende bland folket, men även bland medlemmarna i partiet.

– De har sett mina visioner och mina resultat av vad jag uppnått hittills. Jag är i min roll som politiker väldigt målmedveten och passionerad, jag drivs av att kunna förändra och jag gillar att prata politik på ett tydligt sätt. Det är ett väldigt fint förtroende att både vara näringsminister och partiledare.

Den mest angelägna frågan hon arbetar med som näringsminister, men även partiledare, är hur klimatet för svenska företagare ska förbättras. Det är svårt att missa att Annie gillar innovationer och att det är något som hon tror kommer föra Sveriges näringsliv framåt. Just nu arbetar hon fram en ny innovationsstrategi som ska vara klar hösten 2012, hon avslöjar att den ska slå brett i samhället och gynna både basindustrin och stora företag och även mindre egenföretagare.

– Om vi ska stå oss i den globala konkurrensen så måste vi kunna exploatera till andra länder och skapa jobb här hemma. Det gäller att vi står på tå och är beredda på att förnya och förändra, det kommer att höja kunskapsinnehållet i våra varor och tjänster. Det är det som innovation handlar om, att förnya och förbättra.

Hon nämner tre viktiga punkter i den agendan:

Den första handlar om att sänka kostnaderna för egenföretagare, såväl skatter som att förbättra regelverk.

Det andra är att införa innovationsstrategin och höja näringslivsklimatet i Sverige.

Den sista punkten handlar om attityd, att det ska vara lika självklart att vara företagare som anställd.

När vi kommer in på hur Sverige ligger till konkurrensmässigt gentemot övriga världen så hänvisar Annie snabbt till en rapport som under våren visade att vårt land ligger i topp.

– Men bara för att vi är bra idag betyder det inte att vi är bäst i morgon. Det krävs att vi ligger i framkant med regelverk, skatter och även antal nystartade företag. De senaste fem åren har visserligen antalet nya företag ökat kraftigt. Men vi behöver mer ny kraft, nya tankar och affärsidéer. Samtidigt vill vi att de befintliga företagen ska växa och kunna anställa mer, samt stanna kvar i Sverige.

Annie har alltid haft frågan om hur näringslivet och studenter kan komma varandra närmare som en av sina hjärtefrågor. Hon tror att man måste bygga en bro mellan utbildningen och arbetsmarknaden redan i lägre ålder.

– I lägre åldrar kan det handla om lärlingsutbildningar eller att få testa på ung företagande. I högre åldrar kan det handla om att främja de science parks som växer fram, att till exempel hjälpa till så forskningsidéer blir till tjänster som kan säljas, att de kommer ut på marknaden.

Annie lutar sig framåt och tänker efter innan hon fortsätter:

– Jag tror att det här är en ödesfråga för Sverige. Det ska egentligen vara lika självklart att bli egen företagare efter sin examen som att bli anställd. Men då måste hela entreprenörskapet komma in som en röd tråd under utbildningen. Det behöver inte innebära att alla ska lära sig att bokföra eller lära sig detaljerat om hur ett aktiebolag fungerar, det handlar om att lösa saker mer kreativt. Ärligt, alla fungerar inte med att tenta av ämnen eller stå och ha föredrag i en timme, alla är olika och då krävs det att vi vågar använda den kreativa delen av våra hjärnor.

En av de första uppgifterna Annie fick som partiledare och näringsminister var att bygga upp en stab av personal runt sig som hon ville arbeta med. Hon nämner kreativitet, noggrannhet och erfarenhet och kunskap som en gemensam nämnare och egenskap hos de personer hon valt att arbeta med.

– Jag tror att det är viktigt när man arbetar på en minister- eller partiledarstab att man är oerhört noggrann och fokuserad på detaljer, men även att man är kreativ och vågar utmana sig själv. Att man får fram nya förslag och det är jätteviktigt att ens erfarenhet bottnar i kunskap. Både akademisk utbildning, men också erfarenhet av att ha jobbat inom olika områden.

När intervjun glider in på vilka hennes starkaste och bästa egenskaper är som ledare skrattar hon nästan lite generat och frågar sin pressekreterare på skämt om vad han tycker. Efter några sekunders eftertanke svarare hon väldigt försiktigt och ödmjukt.

– Jag tror att min starkaste egenskap som ledare och chef är att jag får människor att växa och lyfta. Jag gillar att engagera och inspirera.

Annie framstår som en kvinna som har båda fötterna på jorden, ett stort driv och en lagom portion med ödmjukhet. Samtidigt kommer man inte undan det faktum att hon är väldigt mycket yngre än övriga partiledare och ministrar. Något som hon själv enbart ser som en fördel:

– Jag har märkt att det bara är tyckare som ser det som en nackdel. När jag förhandlar med allianskollegor, är ute på internationella möten eller träffar näringslivet så möts jag aldrig av några fördomar på grund av att jag bara är 28 år, de vill diskutera med mig som minister eller partiledare oavsett min ålder. Däremot tror jag att min ålder är en spännande egenskap för det skapar ett intresse och jag blir även en slags förebild att det faktiskt går att nå den här positionen trots att man är relativt ung.

TRE RÅD TILL UNGA FÖRETAGARE:

1) Tro på dig själv och din affärsidé.

2) Våga ta råd och använda de rådgivningsorganisationer som finns för att få fram en så bra affärsplan som möjligt.

3) Ge inte upp. Den första idén kanske inte är den som gör succé, men den kan vara ett viktigt steg på vägen till att lyckas.

Sök produkterna här:
cliniderm.seeleven.se
apotekhjartat.se & familjeapoteket.se
gents.se
grooming.se
kebskincare.com
Kicks
NK
recipeformen.com
thebodyshop.se
Åhléns/Åhléns City

TEXT: **PINA NILSON**
TESTAT AV: **HENRIK HANSSON M FL.**

20 GROOMINGHITS

RENT

Cliniderm Deep Clean Facial For Men *suddar bort död hud. Mild och frisk med lagom stora exfolierande korn. 89 kr.*

Recipe for Men Facial Cleanser *motverkar glansig, fet hy utan att torka ut. Dryg gel, maskulin orientalisk doft, prima pumpflaska. 169 kr.*

RAKAT

Recipe for Men Clear Shaving Gel *utan lödder ger hudnära rakning. Citron- och mentolarom, aloe vera för fukt och allantoin mot rakbladsriv. 129 kr.*

Läcker kräm med sesamolja, paranötsolja och aloe vera som mjukar upp hyn. Matcha ***Body Shop for Men Maca Root Shave Cream*** *med en skön rakborste. Fr 159 kr.*

Med ***Tamanu High Glide Shaving Oil*** *från brittiska, ekovänliga REN glider bladet fram och ger precision. Inga hudretande ämne. 275 kr.*

COOLT

Behagligt sval lotion med pigg doft får du med ***Lumene for Men Cooling After Shave Balm.*** *Ca 99 kr.*

REN Multitasking Aftershave Balm *är en dryg, kletfri balsam med diskret doft. Känns vårdande, minskar rodnad, lär förebygga inåtväxande strån. 275 kr.*

Superlätt, fräsch after shave-balsam är ***Body Shop Maca Root Razor Relief.*** *Macarot lär nära huden. 165 kr.*

ÖGAT

Ekologiska ***Bulldog Original Eye Roll-On*** *motverkar trötta ögon efter tidiga och täta flygningar. Kulapplikatorn svalkar skönt. 159 kr.*

Svenska ***Recipe for Men Under Eye Patches*** *är ergonomiska, hitech-masker som minskar mörka ringar och torra linjer. Skön, sval fuktkänsla. 159 kr/4 par.*

20 GROOMINGHITS

Sök produkterna här:

cliniderm.seeleven.se
apotekhjartat.se & familjeapoteket.se
gents.se
grooming.se
kebskincare.com
Kicks
NK
recipeformen.com
thebodyshop.se
Åhléns/Åhléns City

VÅRDAT

Recipe for Men SPF 15 Facial Moisturizer *med mjukgörande olivolja och aloe vera. Dryg, kladdfri, bra solskydd, diskret arom av ingefära och kanel. Härlig! 249 kr.*

Skönt syrlig, svalkande gel som lämnar huden len är ***Hydra Energetic Long-Lasting Anti-Stress Moisturizing Lotion från L'Oréal Men Expert.*** *Ca 105 kr.*

Krämig, mild och frisk är ***KEB 24h Artic Moisturizing Cream****, en ny förstklassig, miljövänlig, svensk hudvårdlinje. Ca 275 kr. Finns även i SAS Eurobonus Shop*

SNABBLYFT

Lumene for Men Energy Booster *ger huden en skjuts efter en sträng jobbdag eller partynatt. Gelen smälter in i huden. Diskret grandoft. Ca 129 kr.*

Nya ***Hydra Energetic Turbo Booster från L'Oréal Men Expert*** *ger en kvick kick åt trött, torr hud. Skön konsistens, sugs snabbt upp. Ca 159 kr.*

DUSCHAT

Ekologiska ***Bulldog Original Shower Gel*** *med maffig mentoldoft piggar upp, renar och lenar huden med fina oljor och aloe vera. 89 kr.*

Burberry Sport for Men All-Over Shower Gel *för kropp och hår har en energisk varmsval doft av amber, ceder, grapefukt, ingefära. 265 kr.*

En sann nyhet är ***Wen Sweet Almond Mint Cleansing Conditioner,*** *istället för schampo och balsam. Fri från medel som rubbar hårbottens balans. Himmelsk mintig doft. 285 kr, wenhaircare.se*

VÄLDOFTANDE

GAP Deep *djup grön doft av gräs, nässlor, salvia, löv, citrus, jord och trä. Manlig men inte påflugen. Grym flaska! Fr 195 kr.*

Moschino Forever *Är på en gång frisk, mustig, kaxig och klassisk. Doftar hö, gräs, citrus, mysk, trä, salvia. En av årets bästa! Fr 365 kr.*

Han startade Sveriges första och enda affärsflygterminal

Bill Clinton, Madonna och Iron Maiden – alla har de landat på Grafairs affärsflygsterminal i Stockholm, tillika den enda i sitt slag i Sverige.

TEXT: **SARA PALMQUIST**
FOTO: **PATRICK CLINTON**

”Vi tar emot cirka tio plan om dagen, alltifrån privatjet till företagsflyg.”

Det var 1968 som den då 24-årige Bengt Grafström grundade Grafair. Från början var företaget inriktat på att importera och sälja flygplan men verksamheten utökades och i dag bedriver man sjö- och taxiflyg, affärsjet samt luftburna ambulanstransporter.

Bengt Grafström har bott i USA sedan 70-talet och det var där han fick idéen till att starta en affärsflygterminal i Sverige, för någon sådan fanns inte här. Bengt Grafström investerade 20 miljoner kronor i sin idé, och för sju år sedan öppnades terminalen på Bromma Flygplats som Bengt Grafström arrenderar mark av.

– Vi tar emot cirka tio plan om dagen, alltifrån privatjet till företagsflyg. Storleken på planen varierar. Volkswagen till exempel har ett plan som tar cirka 20 passagerare och det hör till de största, säger Bengt Grafström.

Bill Clinton, Madonna och Iron Maiden är några världskändisar som mött svensk mark på affärsflygterminalen. Men Bengt Grafström poängterar att alla ankommande behandlas på samma sätt.

– Vi möter alla personligen och välkomnar dem till Stockholm. Vi har en uppvärmd hangar där de kan parkera planen, vilket kostar 6000 kronor per natt. Vi erbjuder även påfyllning av bränsle, fixar toaletterna och dessutom har vi en cateringverksamhet för gästerna och den omsätter runt 3,5 miljoner om året.

I den stora hangaren står även Grafairs egna flygplan. Bland annat ett tvåmotorigt jetflyg som tar åtta passagerare. En resa till Moskva inkluderat landningsavgift kostar cirka 150 000 kronor.

- Men det gäller ju ofta affärsmöten i mångmiljonklassen så företagen tycker att det är värt det, säger han.

Grafair har även två ambulansflygplan i sin ägo, alltid redo för utryckning.

– Karolinska sjukhuset anlitar exempelvis ofta oss. Det kan vara alltifrån inrikestransporter till att hämta människor som blivit sjuka utomlands och ska hem eller inte kan få den vård de behöver där de befinner sig, säger Bengt Grafström.

Vid inventeringen hittar vi även två sjöflygplan - en Caravan för nio passagerare samt en Stationair som tar fem passagerare. Dessa fungerar bland annat som taxiflyg, vid leveranser samt kan hyras för rent nöjes skull.

– Vi visar Stockholms skärgård för turister och andra som vill uppleva skärgården från ovan. Ett sjöflygplan är ju konstruerat på så sätt att de kan flyga väldigt lågt och snabbt, runt 300 kilometer i timmen, samt landa direkt på vattnet, förklarar Bengt Grafström.

En amerikansk flygtidning rankade nyligen Grafairs flygterminal som den tredje bästa i världen efter London och Hongkong. Undersökningen baserades på intervjuer med piloter.

– Jag har bott i USA i över trettio år och har lärt mig vad service är. Jag säger inte att svenskar är dåliga på service men amerikanerna är definitivt bättre, avslutar Bengt Grafström.

FAKTA
BENGT GRAFSTRÖM

NAMN: Bengt Grafström
ÅLDER: 67 år
BOR: FLORIDA (SEDAN 1976)
YRKE: Vd för Grafair samt utbildad pilot.

FLYGPLAN I URVAL: TVÅ SJÖFLYGPLAN (CARAVAN OCH STATIONAIR), ETT TVÅMOTORIGT JETPLAN OCH TVÅ AMBULANSFLYGPLAN.

ALLT DU BEHÖVER VETA OM SAMBOLAGEN
ÄR DU SAMBO? LÄS DÅ DETTA

Sambolagen - du har säkert hört talas om den men vet du egentligen vad lagen innebär? Här ger tre jurister dig tips på vad du ska tänka på som sambo.

TEXT **SARA PALMQUIST**
FOTO **ALEXANDER REVJAKIN, ANDERS O BLOMBERG, ELECTROPIX**

Många par väljer att skriva äktenskapsförord i samband med giftermål. För även om man planerar att leva tillsammans hela livet så kan det hända saker på vägen som gör att man går skilda vägar och behöver papper på vad som är ditt och vad som är mitt. Något som många dock inte tänker på är att detta i mångt och mycket även gäller när man är sambos. Då under den så kallade sambolagen som inkluderar två personer som bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll. Sambolagen, som instiftades 1998, är inte lika stark som lagen för gifta par men innebär ändå vissa förhållningsregler.

– Precis som äktenskapsbalken är sambolagen tänkt att skydda den ekonomiskt svagare parten vid en separation. Detta skydd är dock mer begränsat än det som gäller mellan makar. Den ekonomiskt svagare parten kan enligt sambolagen begära delning av bostad och bohag vid en separation om bostaden och bohaget är köpt för att användas gemensamt, säger Mikael Poulsen, vd för juristbyrån Din Jurist.

Och detta gäller alltså oavsett om man delat på utgifterna eller om den ena i förhållandet har betalat allting.
– Har man exempelvis köpt bostaden för egna pengar så har sambon rätt till halva värdet av bostaden om man skulle separera. Inte heller spelar det någon roll hur räntekostnader och amorteringar har delats upp. Egendom som man tar med sig in i samboendet eller som man erhåller genom arv eller gåva räknas dock inte in vid bodelning, säger Mikael Poulsen.

SÅ VAD SKA MAN DÅ RENT JURIDISKT TÄNKA PÅ OM MAN LEVER I ETT SAMBOFÖRHÅLLANDE?

– Först och främst måste man ju känna till att man omfattas av sambolagen när man lever i denna typ av parrelation så att man kan ta ställning till om man vill omfattas av lagens bestämmelser eller om man vill skriva ett så kallat samboavtal. I samboavtalet avtalar man hur uppdelningen ska se ut, säger advokat Ulf Wibäck.

– Vidare är det viktigt att veta att sambolagen inte reglerar arvsfrågor. Vill man reglera detta måste man upprätta ett testamente. Detta kan vara särskilt viktigt att tänka på om det finns barn bara till den ena sambon och som ärver denne, säger Ulf Wibäck.

Sambolagen gäller alltså enbart bostad och bohag som används gemensamt, något som skiljer sig från äktenskapsbalken som inkluderar, ja i stort sett allt.
– I ett äktenskap där man inte skrivit äktenskapsförord ska enligt huvudregeln all egendom delas lika mellan makarna, vilket även inkluderar exempelvis fritidshus, företag, banktillgodohavande, aktier, och bilar, säger Michael Fischbein, advokat på Juristhuset.

Hur vanligt det är att par skriver samboavtal är svårt att säga enligt juristerna, detta eftersom det är ett rent privat avtal som inte kräver registrering eller bevittning.
– Ett samboavtal måste dock vara skriftligt och undertecknas av båda parterna för att det ska gälla, säger Michael Fischbein.

> *”Har man exempelvis köpt bostaden för egna pengar så har sambon rätt till halva värdet av bostaden om man skulle separera.*

MIKAEL POULSEN
är vd för Din Jurist i Stockholm.

ULF WIBÄCK
driver en advokatbyrå med samma namn.

MICHAEL FISCHBEIN
arbetar som advokat på Juristhuset.

FAKTA
SAMBOLAGEN

INSTIFTADES: 1998.
GÄLLER: Par som bor tillsammans.
INNEBÄR: Att hälften av värdet på den gemensamma bostaden samt bohag (exempelvis möbler) som köpts för gemensamt bruk delas lika om samboförhållandet upphör. Egendom som man tar med sig in i samboendet räknas dock inte in vid bodelning.

Ekonomiprofessorn som skrev en bok om seriemördare

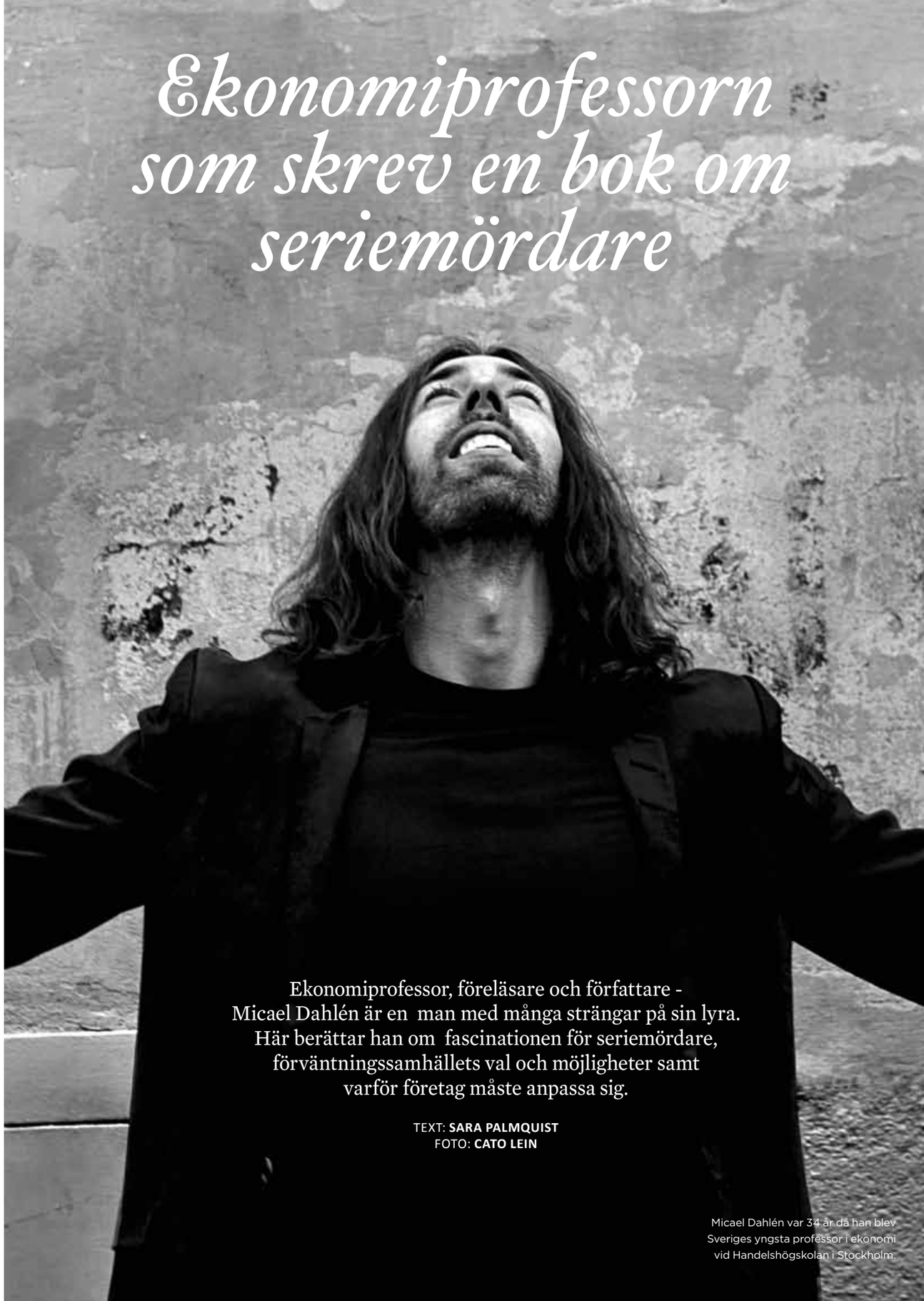

Ekonomiprofessor, föreläsare och författare -
Micael Dahlén är en man med många strängar på sin lyra.
Här berättar han om fascinationen för seriemördare,
förväntningssamhällets val och möjligheter samt
varför företag måste anpassa sig.

TEXT: **SARA PALMQUIST**
FOTO: **CATO LEIN**

Micael Dahlén var 34 år då han blev Sveriges yngsta professor i ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm.

Att försöka hitta ett ord som bäst beskriver Micael Dahlén är svårt. Driftig förvisso. Men det är mer än så. Manisk? Ja, i alla fall enligt honom själv. 34 år gammal blev han Sveriges yngsta professor i ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm. Han är även författare. Sju böcker har det hittills blivit – de fem första om marknadsföring och kreativitet, den sjätte med det egenskapade namnet Nextopia handlar om förväntningssamhället vi lever i, och så slutligen Monster som utkom i oktober där han berättar om sina möten med fem olika seriemördare. Charles Manson är en av dem. Mannen som tillsammans med sina ”anhängare” 1969 mördade flera personer, däribland höggravida skådespelerskan Sharon Tate.

Så vad fick en professor i ekonomi att skriva en bok om seriemördare? För Micael Dahlén var syftet från början just den ekonomiska vinkeln - han ville granska den miljonindustri som många gånger uppstår kring personer som begått fasansfulla brott.

- Ta Charles Manson till exempel. Alla de tidningar som sålts med hans ansikte på förstasidan och hans liv som blivit både böcker och filmer. Den ekonomiska ekvationen är inte så komplicerad men jag kände tidigt under arbetets gång att jag ändå inte ville att det skulle handla om pengar, säger Micael Dahlén.

Men att ge upp sin, som han kallar det, ”besatthet” för ämnet varken ville eller kunde han. Han var helt enkelt tvungen att träffa dessa människor för att försöka förstå hur det är möjligt att de, som begått så fruktansvärda brott, har uppnått vad man kan likna en kändisstatus. Och framförallt vad det säger om oss andra. Så vad kom han fram till?

- Jag tror att den skräckblandade fascination vi känner bottnar i att vi alla kan tänka de här monstruösa tankarna, men att det för majoriteten av oss just förblir tankar. Så för oss blir dessa människor så extrema, nästan övernaturliga. Och därför fascineras vi av dem. De är som vi, men ändå inte. De är monster som vi bygger myter kring, säger Micael Dahlén.

Men tar det inte på krafterna att skriva en sådan här bok och möta dessa människor öga mot öga?

- Absolut. Processen var mycket jobbigare än vad jag hade trott. Just vetskapen om att det finns så mycket mörker inom oss har fått mig att må väldigt dåligt periodvis. Jag hade nog inte skrivit boken om jag hade förstått hur den skulle påverka mig, säger Micael Dahlén.

Vi lämnar Monster och börjar prata om hans storsäljande bok Nextopia från 2008, som är en betraktelse av det samhälle vi lever i. Det som Micael Dahlén kallar förväntningssamhället.

- Nextopia är en värld fylld val och möjligheter, på gott och ont. För samtidigt som möjligheterna är fler än någonsin så skapar det också en stress hos oss. Vi har så många alternativ och då ökar också risken att välja fel. Och för oss som växte upp i en annan tid, innan internet, är detta ibland svårt att hantera. Vad vi måste lära oss är att tänka annorlunda, att ja vi kan välja fel men vi kan också välja om, och det är en trygghet i sig.

Även företag måste enligt Micael Dahlén tänka nytt och anpassa sig efter den tid vi lever i.

– Det är både svårare och lättare för företag i dag. Lättare för att du inte behöver ha ett stort kapital för att att nå ut med din produkt, du kan sitta i en liten källare någonstans och nå hela världen. Och svårare just för att det är så enkelt för företag att synas. Detta gör att konkurrensen på marknaden är tuffare än någonsin och det måste man som företagare vara medveten om, säger han.

I sin senaste bok Monster har Micael Dahlén intervjuat fem seriemördare, däribland Charles Manson.

Fotograf: Jons Magnusson

”Den skräckblandade fascination vi känner bottnar i att vi alla kan tänka de här monstruösa tankarna.”

Micael Dahlén om sig själv ”Jag är född med en kronisk nyfikenhet. Ett maniskt drag som gör jag måste forska i saker. När jag inte kan göra det mår jag dåligt. Ja, och så är godhet väldigt viktigt för mig, att vara snäll mot andra människor. ”

FAKTA
MICAEL DAHLÉN

NAMN: Micael Dahlén
ÅLDER: 38 år
BOR: Stockholm
FAMILJ: Hustrun Ingela och barnen Tyra och Dante
YRKE: Professor, föreläsare och författare
AKTUELL MED: Boken Monster
Motto: ”Ingenting är omöjligt vissa saker är bara svårare än andra.” Fast, tillägger han, jag önskar att vissa saker vore omöjliga.

Boss

Kollektion

FOTO: **PATRICK CLINTON**

Boss Black
Boss Selection
Boss Sportswear

Boss Black

TACK TILL PRESSKONTAKTERNA

HUGO BOSS

Det går bra för HUGO BOSS. 2011 ser ut att bli ett rekordår. Dessutom firar man 30-årsjubileum med Formel 1-laget McLaren.

TEXT: **SARA PALMQUIST**

HUGO BOSS grundades 1924 av den då 39-årige Hugo Ferdinand Boss i Metzingen i Tyskland. I dag har företaget runt 10 000 anställda och HUGO BOSS-produkter säljs i mer än 120 länder världen över. Märket är kanske främst känt för sina herrkläder och skräddarsydda kostymer men har även både dam- och barnkollektioner.

– 2010 var ett starkt år för HUGO BOSS Norden, och sett till årets första nio månader ser 2011 ut att bli minst lika bra. Försäljningssiffrorna har fördubblats, säger Gareth Incledon, vd för HUGO BOSS i Norden.

I oktober i år slog HUGO BOSS upp portarna till en drygt 500 kvadratmeter stor butik i två plan, belägen i hörnet Biblioteksgatan och Norrmalmstorg i Stockholm. Deras hittills största etablering i Norden. Förutom satsningen på nya butiker fortsätter HUGO BOSS sitt samarbete med idrottsvärlden. Man sponsrar bland annat flera golf- och tennisstjärnor. Ja och så har vi såklart McLaren, formel 1-laget som HUGO BOSS har sponsrat och designat kläder till sedan 1981.

– Att förknippas med framgångsrika McLaren teamet bidrog till att vi snabbare kunde bygga en dynamisk internationell bild av HUGO BOSS. Genom att sponsra dem får vi hela tiden ut varumärket BOSS och stärker därmed vår globala profil. I år är det dessutom 30-årsjubileum för vårt samarbete med McLaren, vilket gör det till det längsta sponsorsamarbetet i Formel 1-historien, säger Gareth Incledon.

SÅ VARFÖR VILL DÅ HUGO BOSS SYNAS JUST I IDROTTSSAMMANHANG?

– HUGO BOSS har under flera årtionden sponsrat olika idrotter och idrottsprofiler. Det finns inte någon annanstans där glöd, kämparvilja och teknik är så sammankopplat med mode som i sportens värld. Och det är en arena där vi vill synas, säger Gareth Incledon.

FAKTA

HUGO BOSS

GRUNDADES: 1924
ANTAL ANSTÄLLDA 2011: Cirka 10 000
FINNS I: Över 120 länder
OMSÄTTNING NORDEN 2010: CIRKA 100 miljoner euro
OMSÄTTNING VÄRLDEN/TOTALT 2010: Cirka 1,7 miljarder euro

Djärv & lekfull *Nya Paul Smith Optimistic för henne är härligt unik med hallon, litchi, grapefrukt, tranbär, patchouli mm. Lika häftigt sensuell är herrdoftens citrus, peppar, kardemumma och salvia. Två dofter i särklass, balla flaskor. Fr ca 335 kr/30 ml.*

Fjäderlätt på foten *Stilrena herrloafers i mjukaste skinn. Viks ihop utan att tappa formen. Perfekt för resan eller som inneskor när du är bortbjuden. 1495 kr. redfootshoes.se*

15 GÅVOR SOM HÅLLER HELA VÄGEN

TEXT: **PINA NILSON**
FOTO: **RICK HANSSON M FL.**

Sportig lyx *Umbros populära jacka Anthem finns just nu i finaste skinn som en del av serien Speciali 92, en begränsad specialutgåva som firar 20 års jubileet av deras berömda fotbollssko Speciali. I serien ingår även skor, sportväska och en läcker boll. 3270 kr. umbro.com*

Färggrant fagert *Kofta från Odd Molly i färger lika sprakande som vårens egna. 100 % bomull. 2200 kr. oddmolly.com*

Tidlösa & trendiga *Stenströms herrskjortor i finvävd, lättstruken, högklassig bomull. Här från 2012:s fräscha vårkollektion. Fr 1195 kr. stenstroms.se*

Superslimmade ”wellies” *i ekogummi med tygkänsla och tunt fleecefoder. Passar för shopping i London såväl som vandring i Åre. Finns i svart, rött, granit, violett och snart knallrosa och smaragd. 595 kr. redfootshoes.se*

Ren njutning *Mild, djup smak med en stänk päron, citrus och litchi har prisbelönta Pure Green, Europas första ekocertifierade vodka. Finns f ö på alla SAS flyg. 239 kr puregreenvodka.se*

Blomstersmycke *Oscar de la Rentas nya damdoft Live in Love är oemotståndligt tidlös som ett fång ädla blommor: jasmin, ros, orkidé, mimosa... Flaskans gulddetaljer och kronjuvel till knopp förhöjer lyxkänslan. En klassiker! Fr ca 455 kr/30 ml.*

Zenbook *Nu kommer PC-världen med äkta alternativ till Apples Macbook Air. Dessa överslimmade laptops, s k ultrabooks, är energisnåla med lång batteritid och Intels nya, mindre, snabbare, processor. Runt jul lanseras bl a Asus UX31 med andra generationens Core i7 processor, superskärm och toppljud från Bang & Olofsson. En fartfylld läckerbit. Ca 9999 kr.*

Nutida ghettoblaster *Bowers & Wilkins nya Zeppelin Air ipoddocka har snillrik design, briljant ljud och stöd för Apple Airplay. Digga trådlöst ditt itunesbibliotek eller strömma Spotify. Appen Remote förvandlar iPhone eller iPod Touch till fjärrkontroll. Ca 3700 kr. hifiklubben.se*

Äventyrskamera *Nikon Coolpix AW100 är fräck, behändig, vattentät upp till 10 m, stryk- och köldtålig med inbyggd GPS, kartor, kompass, 16 megapixel, 5x zoom, vidvinkel och CMOS-sensor för bättre bildkvalité. Ca 2600 kr.*

Bio i fickan *3M Camcorder CP45 är en ny, nätt, snillrik videokamera med inbyggd projektor, högtalare och mikrofon som låter dig visa din film eller bilder bums, direkt på väggen. Projicerad bild 25-165 cm, HD-kvalitet, vikt 320 gram. Perfekt för resan och festen. Ca 3299 kr. Finns i kontorsfackhandeln*

Simma & spring *Speedo AQUAPACK water shorts är sköna, snabbtorkande och packas smidigt in i bakfickan efter simturen. Finns från årsskiftet på Intersport, Stadium m fl. 250 kr.*

Ur i tiden *Under 1800-talet och tidigt 1900-tal var fickuret en statussymbol för män som hade makt över sin egen och andras tid. Idag är det trendigt igen, som läcker och lite högtidlig accessoar. Här är två vackra exempel ur Longines Heritage-serie. En i rostfritt stål (48.5 mm) och en guldpätterad (48,4 mm). Fr ca 4500 kr*

Res med stil *Samsonites klassiska men också trendiga väska Cubelite lanserades nyligen i den eleganta mullvadsfärgen Earth. Väskan är tillverkad av det revolutionerande lätta, tåliga materialet Curv och rullar fram som en dröm. Finns i åtta storlekar. Perfekt både för affärs- och långresan. Finns bl a på Åhléns. Fr ca 2899 kr.*

Avspänt järngrepp *Svenska Icebug Anima BUGrip är en stabil, skön trail- och vinterlöpsko med unika dubbar som låter dig kuta på allt från Manhattans asfalt till Kirunas isar. Prima stötdämpning, vattenavvisande tyg, resvänlig vikt. Herr- och dammodeller. 1600 kr. icebug.se*

En flygplats i förändring

Olle Sundin är ny flygplatsdirektör för Bromma Stockholm Airport. Här berättar han om de stora förändringar och förbättringar som flygplatsen ska genomgå.

TEXT: **SARA PALMQUIST**
FOTO: **PATRICK CLINTON**

”Detta var väldigt positivt för resenärerna eftersom konkurrensen bland flygbolagen ökade och priserna därmed sjönk.”

Efter åtta år på Göteborg Landvetter Airport, varav tre år som flygplatschef, står Olle Sundin inför en ny utmaning. Vid årsskiftet tillträder han tjänsten som flygplatsdirektör på Bromma Stockholm Airport, flygplatsen som invigdes 23 maj 1936 och i dag är ett komplement till Arlanda, eller som Olle Sundin uttrycker det ”en nödvändig flygplats i Stockholm”.

Förra året valde över två miljoner människor att flyga från Bromma och man räknar med en stark passagerartillväxt framöver, inte minst på grund av den planerade anslutningen direkt till Tvärbanan. För att kunna möta det växande behovet och ge både resenärer och anställda en trivsam miljö har man planer på att bygga om flygplatsen och fräscha upp den. En av de största satsningarna blir att bygga en ny passagerarterminal, men när den kommer att stå färdig är i nuläget oklart.

– Vi för samtal med olika parter. Det är ju ett stort projekt som inte går att stressa fram, säger Olle Sundin.

De kommande åren ska han leda arbetet med att modernisera flygplatsen. Swedavia som driver flygplatsen har förnyat avtalet med Stockholm stad och kommer att fortsätta arrendera den åtminstone fram till 2038.

– Ett förnyat kontrakt innebär att vi kan se mer långsiktigt och har möjlighet utveckla flygplatsen miljö- och infrastrukturmässigt, säger Olle Sundin.

På Bromma Stockholm Airport arbetar man bland annat kraftfullt med att försöka begränsa flygplatsens negativa påverkan på såväl människor som miljö. De senaste åren har en rad miljöförbättrande åtgärder genomförts på Bromma - gamla maskiner och fordon har bytts ut mot miljövänligare sådana, fastigheterna på området värms numera med biobränslebaserad fjärrvärme och miljötaxibilarna har en egen kö.

– För att minska bullerstörningarna för de boende nära flygplatsen har vi tagit bort allt flygtrafik nattetid. Dessutom planerar vi att anlägga effektiva bansystem anpassade för tystare flygplanstyper, berättar Olle Sundin.

”Vi för samtal med olika parter.”

Olle Sundin började sin karriär som flygledare 1977. Då såg branschen helt annorlunda ut mot vad den gör i dag, berättar han. Den största förändringen skedde 1992 då inrikesflyget i Sverige avreglerades, vilket innebar att alla svenska företag plötsligt hade möjlighet att starta inrikes flygtrafik.

– Innan dess hade vissa flygbolag tillstånd att flyga särskilda sträckor men i och med avregleringen så tog den här företrädesrätten bort. Detta var väldigt positivt för resenärerna eftersom konkurrensen bland flygbolagen ökade och priserna därmed sjönk, säger han.

Något som påverkat flygmarknaden i hög grad är även framfarten inom den tekniska utvecklingen.

– I dag finns fler och enklare sätt att marknadsföra och producera verksamheten. Man kommunicerar med kunderna på ett helt annat sätt. Med några klick på datorn så kan du hitta din drömresa, boka den och beställa biljetterna. Det är så enkelt och smidigt och detta i kombination med lågpriserbjudanden och sista-minuten-resor gör att de flesta nu har möjlighet att ta flyget, säger Olle Sundin.

FAKTA
OLLE SUNDIN

NAMN: Olle Sundin
ÅLDER: 60 år
BOR: Upplands Väsby utanför Stockholm

FAMILJ: Hustru och tre döttrar
YRKE: Ny flygplatsdirektör på Bromma Stockholm Airport från 1 januari 2012. Parallellt kvar som flygplatschef på Göteborg Landvetter Airport tills man hittar en ersättare

RM ESTATE REPORT

RMEstate kommer från och med detta nummer att ge Er som läsare av Gate Report en rapport om fastighetsbranschen i Sverige. Vi kommer bl.a. skriva om den kommersiella marknaden, bostadsmarknaden, utveckling och tillväxtområden och lite annat smått och gott om vad som händer i branschen. Ni kommer också att kunna mejla med oss på RMEstate om ni har frågor eller funderingar kring de ämnen vi tar upp i denna tidning.

KOMMERSIELLA FASTIGHETER

Den senaste tidens ”stora branschnyhet” har varit den konkurs som det dansk ägda bolaget Kefren Properties genomgått och där hela deras fastighetsbestånd auktionerades ut av kronofogdemyndigheten med början i oktober 2011 på Skandiabiografen i Stockholm. Det är en av de största exekutiva auktioner som genomförts i Sverige i fastighetsbranschen. Totalt såldes ca 130 fastigheter ut för ett värde motsvarande ca 5 miljarder till väntande spekulanter som var angelägna att börja bjuda. Fastighetsbolaget Hemfosa drog hem storvinsten överlag och köpte fastigheter för (ca 2 miljarder) vilket var mest av alla under auktionsperioden. Stort Grattis!

Internetjätten Facebook har valt att lägga sin ”megastora” datahall i Sverige. Serveranläggningen kommer att vara ca 90.000 kvm totalt uppdelat på tre enheter om ca 30.000 kvm styck och ligga i Luleå. Kostnaden för bygget hamnar runt 800 miljoner kr per enhet. Facebook har ställt höga krav på miljöklassningen då byggnaden kommer att kräva mycket energi. Första etappen i bygget skall stå färdigt i december 2012. Welcome to Sweden Facebook!

BOSTADSMARKNADEN

Debatten kring bostadsbyggandet i Stockholm har varit en långdragen och seg historia. Gamla områden i och runtom storstaden konverteras från kontor och industrimark till bostäder vilket är mycket positivt. Den negativa aspekten i byggandet är att politikerna är emot ”höga hus” i innerstaden. Så frågan är då vad tycker invånarna om detta? I tidningen byggvärlden förra månaden skrev Hans Dahlquist att Stockholmarna blir mer och mer toleranta mot höga hus i storstaden enligt en opinionsmätning som gjorts av DN och Synovate. Generellt sett så är män mer positiva till höga hus än vad kvinnor är, även om en majoritet av kvinnorna svarade Ja till skyskrapor. Miljöpartisterna har endast en svag majoritet för höga hus. Yngre svarar Ja i större utsträckning än äldre, och de borgerliga vill hellre se höghusbyggen än folk på vänsterkanten. Bland invånare över 60 år, säger de flesta nej och är den mest negativa gruppen. Totalt säger 55 procent ja till höga hus, 38 procent är emot och 7 procent svarar, vet ej. Med facit i hand så får vi hoppas på att politikerna lyssnar på sina medborgare och ändrar inställning i framtiden.

ÖVRIGT

Enligt en rapport från Jones Lang Lasalle (JLL) så invaderas just nu Svensk detaljhandel av utländska intressenter, både i form av handlare och av investerare. Anledningen till detta är att Sverige har klarat finanskrisen betydligt bättre än resten av Europa. Under de tre första kvartalen 2011 gjordes investeringar i detaljhandelsrelaterade fastigheter på närmare 9,5 miljarder kronor i Sverige. Även Sveriges goda tillgång till handelsfastigheter av hög kvalitet lockar utländska investerare. Även stora varumärken börjar göra intrång på den Svenska marknaden. Några exempel är spanska Desigual och amerikanska Hollister inom mode, samt franska Decathlon och norska XXL Sport inom sport och fritid. Ingen har väl heller missat elektronikjätten Media Markt´s framfart på elektronik marknaden. De senare fokuserar på låga priser och ett brett utbud, vilket talar för tuffare konkurrens för de befintliga aktörerna.

Vi ses i nästa nummer av Gate Report och till dess önskar vi Er ”Bon Voyage”.

Skribent: André Ringkvist, VD för RM Estate Lokaler AB. info@rmestate.se

Starman Heroes, Space Odity, Bowie Bonds

David Bowie, inte bara ett musikaliskt geni utan även en affärsman.

TEXT: **CONNY HALLIN**

Tanken med denna sida är att jag ska skriva om en bra artist, lite historik och recensera musiken. Givetvis tipsa om bra skivor från artisten i fråga. Jag kom fram till att David Bowie ska avhandlas. Problemet är att jag bara har en sida till denna ikon. Jag tror att i princip alla över 35 år har ett förhållande till Bowie på ett eller annat sätt. David Robert Haywood Jones är Bowies födelsenamn. Han föddes i Brixton London 8 januari 1947.

Bowie behärskar förutom sång även Keyboard, gitarr, saxofon, fiol och cello. Bowie slog igenom 1969 med låten Space Oddity och har totalt släppt 25 studioalbum, 108 singlar och 9 live album. Låtarna har använts i ett 30 tal filmer såsom, Cat People, Just a Gigolo, Pretty Woman, American Psycho, Moulin Roge, Shreck 2, Fucking Åmål osv.

Angående Bowies ögon så kan jag döda myten att han bär olikfärgade linser, saken är den att han fick en smäll av sin kompis George Underwood som bar en ring som träffade Bowie olyckligt i hans vänstra öga. Skälet var att man slogs om en flicka 1962, Bowies båda ögon är blåa men det skadade ögat har fått en brunaktig ton.

Fick jag bara med mig en singel (en liten vinylskiva som fanns förr i tiden) till en öde ö så önskar jag att det var Heroes live på ena sidan och Space Odity på den andra. De skivor som visas ovan är i första hand med för att de är vackra, om man hamnar i Bowie träsket så tror jag att man åker på att köpa i första hand alla 25 studioskivorna, det är svårt att leva utan dem.

Bowie lyckades skapa Bowie Obligationen som senare blev en teknik som användes av flera artister och band. Det han gjorde var att sälja sina musikrättigheter (trehundra sånger) till ett försäkringsbolag varefter han gav ut obligationer till ett sammanlagt värde på en halv miljard. Som säkerhet använde han alla framtida intäkter från musiken samt rätten att återutge alla de skivor han spelat in mellan 1969 och 1990.

DISCOGRAFI

1967 David Bowie
1969 Space Oddity
1970 The Man Who Sold The World
1971 Hunky Dory
1972 The Rice and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders from Mars
1973 Aladdin Sane
1973 Pin Ups
1974 Diamond Dogs
1975 Young Americans
1976 Station to Station
1977 Low
1977 Heroes
1979 Lodger
1980 Scary Monsters
1983 Lets Dance
1984 Tonight
1987 Never Let Me Down
1993 Black Tie White Noise
1995 1.Outside
1997 Earthling
1999 Hours
2002 Heathen
2003 Reality

IPHONE 4S + (HJÄRTA) SIRI = SANT

Om den blir årets julklapp är oklart men säkert är dock att den hittills har sålt som smör i solsken. Vi talar om Apples senaste bidrag på mobilmarknaden - iPhone 4S – som lanserades i oktober i år. S:et står för speed, och så är också grafikprestandan på iPhone 4S betydligt snabbare än föregångaren iPhone 4, vilket bland annat märks när man laddar ner appar på telefonen. Även kameran har förbättrats rejält med skarpare bilder som resultat. Den nya kameran klarar även av att spela in video med full hd. Ja, och så får vi ju inte glömma Siri förstås. Siri är den uppdaterade och klart förbättrade röststyrningsfunktionen som klarar av att tolka normalt tal och även sätta ihop instruktioner i sitt sammanhang.

TEXT: **SARA PALMQUIST**

iPad2

Visste du att det finns fler än 140 000 appar enbart till iPad? Dessutom är den begåvad med två kameror, ett batteri som håller ett arbetspass plus två timmar (sammanlagt tio timmar), avancerad trådlös teknik som gör att du lätt blir uppkopplad, och en massa andra smarta funktioner. Förutom att allt är lite bättre än föregångaren så är den även 33 procent tunnare och upp till 15 procent lättare. Bara en sådan sak!

Pris: från 4 395 kronor

iPod Nano

En 21-grammare med upp till 24-timmars musikuppspelning och plats för antingen 8 gb eller 16 gb media. Den är även begåvad med FM-radio, stegräknare, justerbar bakgrundsbelysning och multi-touch-färgskräm. Som grädde på moset går en del av intäkterna från varje försäljning till att Global Fund för att bekämpa aids i Afrika.

Pris: 1 295 kronor (8 gb), 1 495 kronor (16 gb).

Med miljön i fokus

Energisnåla duschar och belysning med längre livslängd
- på Green Savings tillverkar man miljövänliga produkter
som bland annat används på Stockholms slott.

TEXT: **SARA PALMQUIST**

Att vi måste börja ta ansvar för vår energiförbrukning det inser de flesta människor i dag. Såväl privatpersoner som företag, myndigheter och kommuner kräver i allt större utsträckning energisnåla alternativ när det gäller exempelvis belysning och uppvärmning.

– Folk förstår vilket slöseri elförbrukningen utgör, både ekonomiskt och miljömässigt. Dessutom vill alltfler företag ha en miljövänlig profil, inte minst eftersom kunderna kräver det. Företag som inte har ett miljötänk kommer inte att hålla i det långa loppet, säger Daniel Hedström på Green Savings Scandinavia AB, som tillverkar och säljer miljövänliga och energisnåla produkter inom belysning samt vatten- och energiförbrukning.

På Green Savings Scandinavia AB arbetar man mycket med så kallad LED-belysning (lysdiod-”Light emitting diod”). Utmärkande för LED är att den har en längre livslängd än vanlig belysning samt att den drar mycket mindre ström. Men eftersom den kostar mer initialt än vanlig belysning så används den i nuläget främst av stora energiförbrukare såsom skolor, företag, idrottsanläggningar samt i utomhusbelysning.

– Även alla bilar som tillverkas har numera LED-ljus utom själva huvudstrålkastaren. Det är en växande marknad. Tillverkare som exempelvis Philips satsar stort på detta, och det kommer nog inte dröja länge innan merparten av all belysning är LED-belysning eller någon form av miljöklassad energisnål belysning, säger Daniel Hedström.

Förutom belysning utvecklar Green Savings Scandinavia AB även energisnåla duschar som enligt Daniel Hedström sparar upp till sex liter vatten i minuten.

– En vanlig dusch förbrukar ungefär femton liter vatten per minut medan motsvarande siffra för en miljödusch är cirka nio liter. Tyvärr är vatten dock något många inte tänker på just ur miljösynpunkt och inte heller alltid ekonomiskt. Men vatten kostar, inte minst att värma upp det, säger Daniel Hedström.

Och det är som med LED-belysningen, miljöduschar kostar lite mer att installera och därför är användarna i dag främst stora vattenförbrukare. Stockholms slott är ett sådant exempel, nyligen köpte de in 120 miljöduschar med vår teknik.

– Slottet liksom majoriteten av alla stora företag och organisationer har ju en miljöchef, ja många har ju till och med specifika miljöavdelningar. För vi lever i en tid då det är livsviktigt att vi tar ansvar och gör vad vi kan för miljön, säger Daniel Hedström.

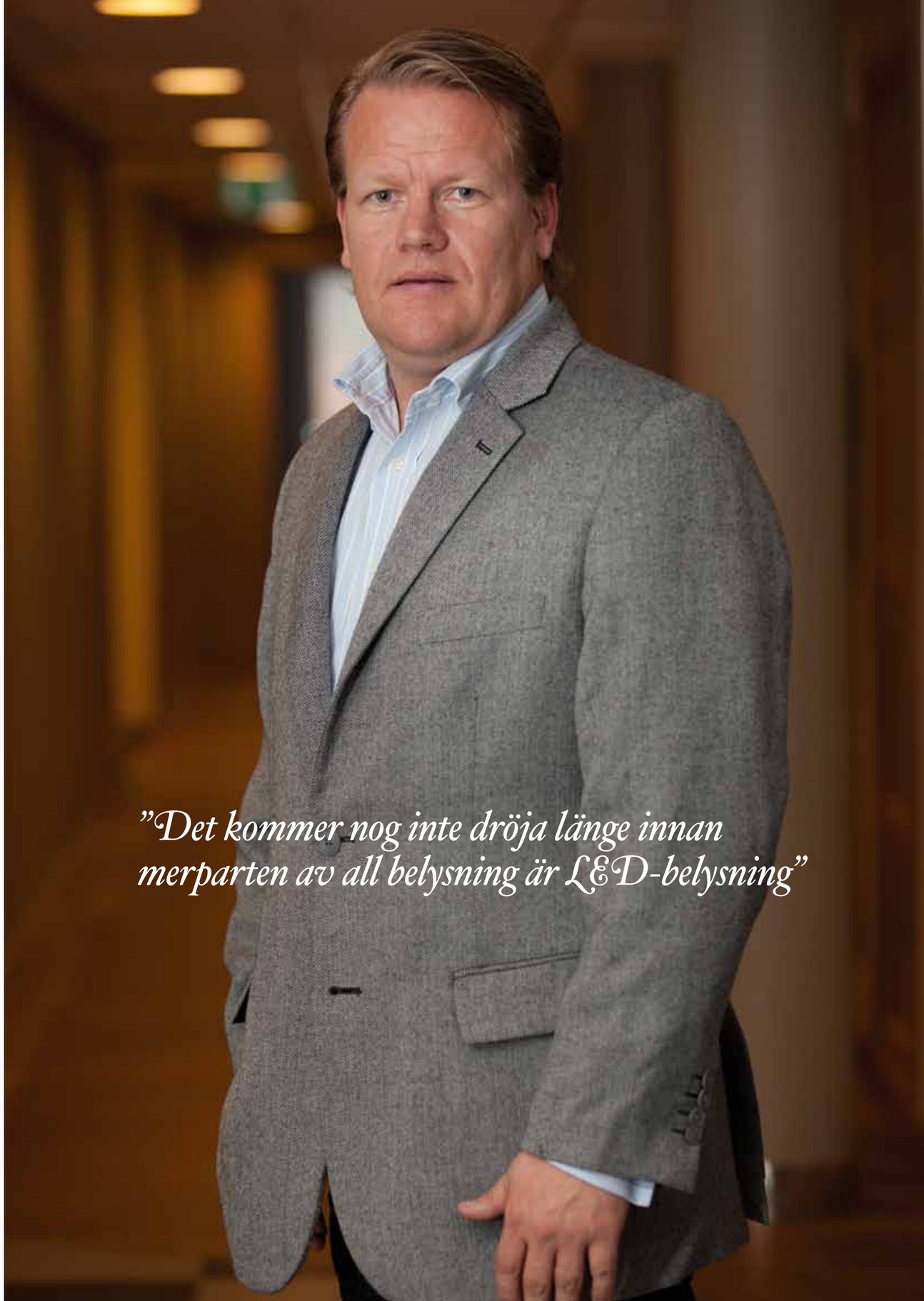

Konsten ATT HÅLLA SIG VID LIV

En av nutidens mest intressanta konstnärer är Anders Kumlien med verk som det illröda självporträttet Kitchen confidence, eller Look out honey, cause I´m using technology 2.

TEXT **LENA GRANLUND**
FOTO **PATRIK CLINTON**

Just nu förbereder han sig som mest inför vårens utställning på Liljevalchs, ett bildkonstprojekt som han jobbat med i över två år och som bland annat varit nära att kosta honom livet då han skulle sänka en skyltdocka i skärgården... Han berättar själv om konstens betydelse, sin nära-döden-upplevelse och framtidsplanerna när vi möts under St Eriksbron från en intervju. Självklart en intervjuplats han själv valt för att han samtidigt ska kunna fotografera graffitin.
– Du vet det kommer alltid nytt klotter här, jag brukar gå hit när jag behöver blåsa huvudet på ”vanlig” konst. Det är grymt för inspirationen.

ATT BERO PÅ KONST, VAD BETYDER KONSTEN FÖR DIG?

– Konst är självklart viktigt för mig. Min hemmiljö och uppväxt är präglad av massa tidigare släktingars konst. Lite konst och kärlek gör den här jordstunden till något annat än slit och släp. Sedan jag var liten har jag har alltid jobbat med bilder, det är ett sätt jag vet hur jag kan uttrycka mig på. Ungefär som en musiker gör låtar.

Vi ställer frågan på sin spets då – skulle du vara beredd att dö för konsten?
– Haha, nja... När jag läser om Lars Vilks har jag ställt mig den frågan. Med en nyfödd son känns det ganska avlägset, men det höll ändå på att hända i somras. Av misstag.
Oj, berätta!
– Jag var ute på sjön strax söder om Runmarö i Skärgården ensam i en liten båt med en skyltdocka som jag skulle sänka ner i vattnet. För att få skyltdockan att sjunka var jag tvungen att tynga ner den med ankare, kättingar och alla extravikter jag hade till hands. Jag fick ta allt löst och tungt jag hittade i båten och viktpaketet blev till slut ganska rörigt med tåtar och lösdelar. När jag välte allt över bord i fören märkte jag att handen satt klämd mellan ett rep och huvudkättingen och jag höll på att dras med ner över relingen. Den andra handen nådde bara till lejdaren på samma sida, så jag hade inget att riktigt ta spjärn med och mjölksyran gjorde det omöjligt att dra tillbaka. Jag lyckades klämma fast kättingen med magen någon minut så jag kunde hämta kraft i handen och då kunde jag dra upp en länk i taget över kanten. Så det gick ju bra som du ser. Men där går gränsen för mig och nuförtiden är jag mer försiktig, jag har gjort en smidigare lösning som inte kräver massa extravikter. Att en sådan enkel grej faktiskt kunde vara farlig gav mig en läxa.

DET HÄR KANSKE ÄR EN KONSTIG FRÅGA FÖR DIG, MEN VARFÖR SÄNKER MAN EN SKYLTDOCKA?

– Det hoppas jag att du får se på Liljevalchs i vår! Det är ett bildkonstprojekt som jag jobbat med i snart två år och nu äntligen börjar jag se något vettigt av det. Vore kul om det kan lanseras på vårsalongen, håll tummarna, annars blir det på annat håll i vår.

Vad gör du med skyltdockorna?
– Jag tar upp allt jag sänker ner, min konst handlar inte om att förstöra miljön i form av att låta skyltdockor ligga kvar på havsbotten. Om man inte vill vänta tills i vår med att se dina grejer, vart vänder man sig då?
– Jag har en utställning i mitten av november och mellan utställningarna har jag privata visningar i ateljén, så gå bara in på min hemsida kumlien.se och boka en tid.

Ulrika Björkman
- En kreativ samlare

Ulrika Björkman har den främsta privata textilsamlingen i Sverige. Hon samlar virkade dukar och knypplade spetsar som hon sprayar med graffittifärg vilka hon gör utsmyckningar och tavlor av under namnet Women Before Us. Nu är hon aktuell på Nordiska museet där hon kommer göra en installation av runt 7 000 virkade dukar. GateReport har träffat henne och pratat om samlingen, kreativitet och hennes skapande verksamhet.

VAD ÄR DET FÖR BERÄTTANDE DU VILL KOMMUNICERA GENOM EN INSTALLATION AV VIRKADE DUKAR?
– Det jag vill bidra till är att lyfta fram de anonyma kvinnornas handarbeten. Det jag gjort är att försöka rädda det som räddas kan av ett kulturarv som håller på att försvinna, att vi väljer att slänga dessa ofta tidskrävande handarbeten säger något om vår tid. Någonstans vill jag nog utmana och ge dessa kvinnors skickliga handarbeten en revansch.

KAN DU BERÄTTA OM DINA TAVLOR GJORDA I SPETS?
– Jag utgår från min spetssamling och skapar tavlor. På så sätt försöker jag att ge textilierna ett nytt liv som är anpassat till vårt sätt att använda dem. Under färgtäcket ligger original dukarna, och ingen är den andra lik. Mönstren och strukturer finns i det oändliga, som snöflingor. Genom att jag sprayar tavlorna i svart och vitt så framträder skuggor, tekniker, mönster och detaljer på ett tydligt sätt. Min förhoppning när jag började arbeta med tavlorna var att dukarna återigen skulle få pryda hem, nutida hem.

VAD ÄR DRIVKRAFTEN I DITT ARBETE?
– När jag lyckas med att skapa något, av något som ingen tidigare ville ha, och som sedan betraktas som något exklusivt. Då kan jag stanna upp en stund och känna mig glad.

Behärskar du själv de textila teknikerna?
– Nej, jag kommer inte från någon hantverkarbakgrund. Tvärtom. Men mitt ställningstagande är som citatet ” Det arbete som duger, är det som blir utfört av duktiga händer, styrda av en klar hjärna, och inspirerat av ett kärleksfullt hjärta” Och så tycker jag att det är med de virkade dukarna och de knypplade bandet. Det jag kan göra är att ta matchen att synliggöra deras verk.

HUR VÄLJER DU DITT SAMLANDE?
– Jag samlar för att kunna skapa kreativt och jag använder mig av min egen radar. Samlar på det som är viktigt för mig och jag låter mig inte styras av vad andra tycker. Sedan ser jag ofta framför mig vad samlandet ska användas i för kreativ process längre fram. När jag väl går in i utförandefasen vill jag ha ett stort material att välja mellan.

VAD KRÄVS FÖR ATT BYGGA UPP EN SAMLING?
– Som passionerad samlare måste man ha tålamod. Normalt ligger det väldigt mycket arbete bakom att bygga upp en samling.

Vad är meningen med samlandet?
– Jag har svårt att förlika mig med samlandet för samlandets skull. Utan det handlar om att tillvarata de föremål som redan finns och utifrån det skapa nytt.

HUR FUNGERAR DET ATT VARA SAMLARE NÄR DU BOR PÅ EN Ö?
– Jag föredrar att arbeta lokalt så långt det går, och mötet med lokalbefolkningen på ön bidragit till ett mycket betydelsefulle samarbete. Utöver det så har jag fått ta emot ett stort antal privata donationer. Vetskapen hos gamla kvinnor om att deras, deras mammors och deras mormödrars handarbeten inte är av intresse för barn och barnbarn har gjort att jag fått ta emot fantastiska donationer i form av textiler, ofta tillsammans med små handskrivna lappar med historier och anekdoter. Uppmaningen har varit i princip densamma. Ta tillvara, och/ eller gör något nytt av det. Men tillåt inte att det kastas eller förpassas till mörka utrymmen.

VAD ÄR KREATIVITET FÖR DIG?
– Nytänkande. Men samtidigt är det en paradox, för vad är nytt under solen, egentligen

VAD ÄR NÄSTA PROJEKT?
– Utställningen inredd med slöjd, på Langska huset, samt en utställning 2012 i vilken jag kommer återspegla delar av Ellen Roosval von Hallwyls inspirerande levnadsöde. Här ligger tyngdpunkten på studier jag gjort av brev hon skrivit. Jag kommer att utgå från dessa brev och utifrån det arbeta fram fragment av texter ur hennes liv på tavlor.

NYA KONTROVERSIELLA SAMLAROMRÅDEN?
– Tidigare har jag främst koncentrerar mig på att köpa upp sådant som har en anknytning till kvinnohistoria. De senaste åren har jag framförallt fokuserat på insamlandet av korsstygnstavlor och kaffekoppar. Ganska lättåtkomligt och något som ingen annan vill ha.

Sedan ser Ulrika ner i bordet, hon avslöjar att hon börjad samla på ett föremål som dessvärre är otympligt och frångått den röda tråden i sitt samlande. Gamla antika dörrar med vackra detaljer.

Samtalet avslutas när Ulrika får ett samtal från Röda Korset. De har fått in ett betydande antal korsstygnstavlor som varit svårsålda i butik. Jag har efterlyst korsstygnstavlor med fågelmotiv på, och jag behöver många, säger hon med ett leende.Det är uppenbart att hon har bråttom. Från restaurangfönstret ser vi henne sätta sig i bilen, hon lägger in en hög växel och försvinner in i en av Visbys gränder.

FAKTA

ULRIKA BJÖRKMAN

BOR: Visby
YRKE: Entreprenör och samlare
UTBILDNING: Föremålsantikvarie
FAMILJ: 2 barn.

BAKGRUND: Under lång period arbetade hon inom mediabranschen för att senare byta bana och idag arbetar hon som kreativ entreprenör i sitt egna företag Women Before Us.
AKTUELL: Under december bygger hon en installation på Nordiska museets folkkonstavdelning. Installationen öppnar i januari och kommer att bli kvar några år. Nominerad i tävlingen Beautiful Business Award 2012, en nationell tävling som lyfter fram företagarkvinnor som förebilder.
SENAST LÄSTA BOK: Sorgegondolen, av poeten Tomas Tranströmer
GÖR NÄR JAG INTE SKAPAR: Samlar

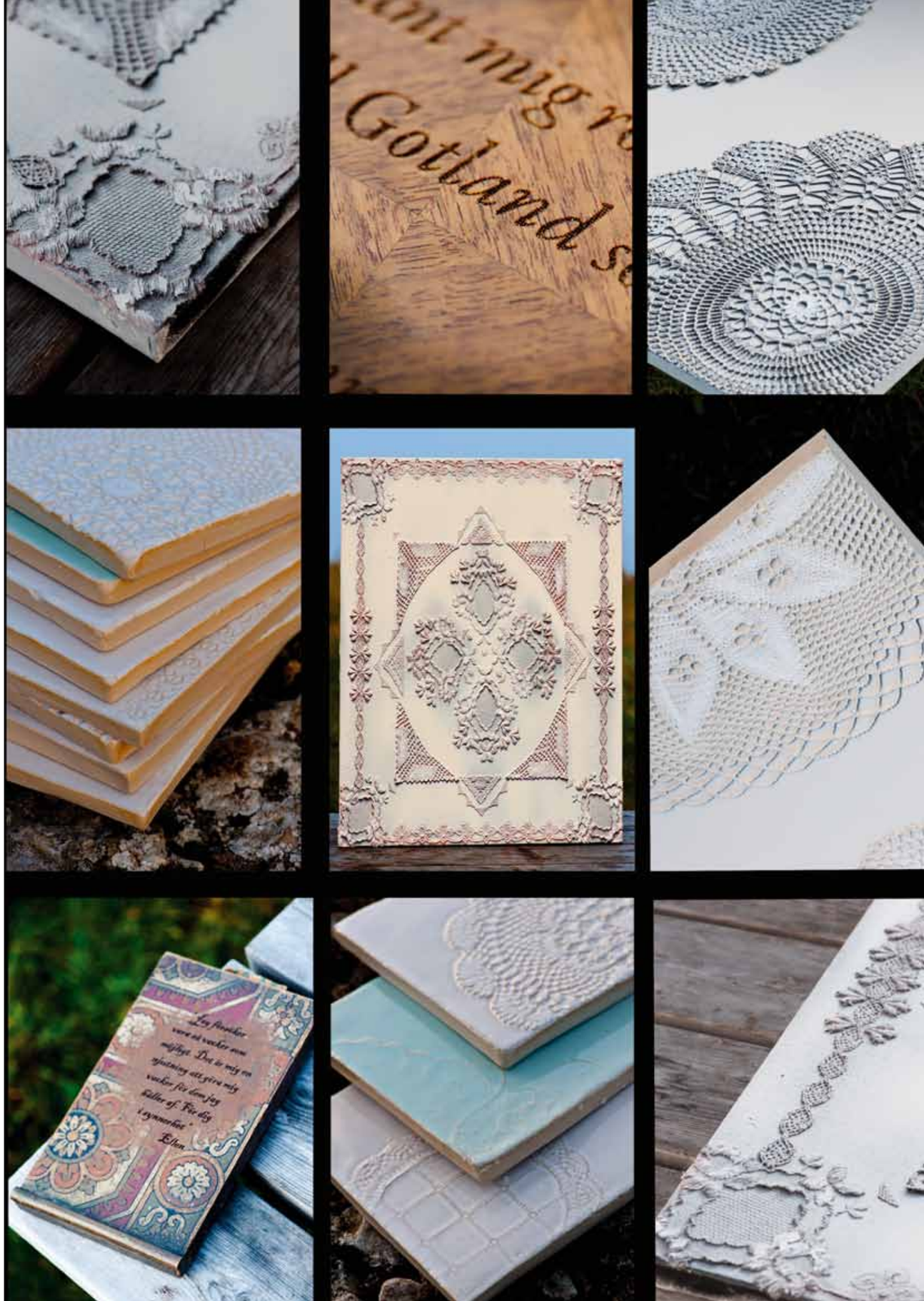

Nokian Tuura är en fantastisk vintergummistövel från finska Nokian. Varm och skön i naturen och snygg på stan. Gjord i högkvalitativt naturgummi och fodrad med ullfilt. Perfekt både i slaskföre och i minusgrader. Finns i storlekar från 36 och uppåt.

Värde: 1.200 kronor.

HÖST-TÄVLING

Nu har Du möjlighet att vinna ett par, svara på frågan: **Vad heter gummistövel på finska?**

Vi vill också att du berättar varför just du behöver dessa kanonstövlar. Vi tävlar ut 3 par stövlar.

Maila ditt svar till charlotte@gatereport.se senast 9 januari 2012.

Glöm inte att uppge önskad storlek, namn och adress. **Lycka till!**

En av vinnarna i vår tävling ”Snyggast i jaktlaget” Mattias Henriksson skickade in den här berättelsen, vi säger grattis och tack för en rolig historia!

Det var när min far skulle åka med några kompisar till Tyskland och jaga vildsvin. Det här utspelade sig någon gång sent 60- tidigt 70-tal då man fick ta sig betydligt längre än till södra Sverige för att stöta på just vildsvin. I alla fall så väl på plats i Tyskland skulle herrarna i fråga passa på att gå ut i och roa sig på kvällen. För att morgonen därpå fortsätta resan ut på den Tyska landsbygden och därefter inleda jakthelgen. Sagt och gjort, men morgonen därpå visade det sig att en herre i sällskapet hade blivit lite för rund under galoscherna. Han hade öppnat sin resväska under sängen och helt enkelt kräkts i den! Detta ledde till att han oavsiktligt fick jaga vildsvin i de enda plaggen som inte låg i resväskan... Vilket naturligtvis var kostymen som han inte orkat klä av sig innan han lade sig och sov... Snyggast i jaktlaget? javisst tycker säkert en del.

Mattias hälsar att han är superglad för sin Delta Jacket från Didriksons och sina Meindl kängor och att han nu är absolut snyggast i jaktlaget!

En annan vinnare är Jessica Hardell från Luleå, hon bidrog med den här härliga historien.

Min pappa har jagat älg och småvilt hela sitt liv och fick följa med på älgjakt när han var 13 år gammal första gången. När jag blev 13 år fick jag följa med min pappa och vår jämthund ”Lilla pojken” på jakt för första gången. Jag fick order av min pappa vilka kläder jag skulle ta på mig och fick låna en sliten och gammal jacka av honom som stank av myggmedlet djungelolja och gammal vedbrasa, jackan var alldeles för stor för mig och hängde till knåna. Min pappa som nog sett framemot detta väldigt länge var på strålande humör när vi åkte ut en fin höstmorgon vid femtiden på morgonen, vi lastade ”Lilla pojken” i bilen och tog med oss all utrustning och körde ca 2 mil till markerna vi skulle till. När vi kom fram och började gå in i skogen och släppte hunden från selen märkte min pappa ganska snabbt att ”Lilla pojken” betedde sig mycket märkligt, han ville inte riktigt lämna oss för att spåra efter älg, han sprang några meter och kom tillbaka till mig hela tiden och tittade på pappa och tyckte allt var mycket konstigt. Pappa insåg att ”Lilla pojken” vaktade mig och vågade inte lämna oss och så där höll det på hela den dagen och två andra gånger då jag följde med på jakt. Jag och ”Lilla pojken” kunde aldrig båda vara med under jakten samtidigt. Min pappa brukade skoja och säga att jag nog säkert har skämt bort och daltat med hunden så mycket att han aldrig ville lämna mig! Det var nog så! I dag är jag 30 år gammal, jag älskar skog och fjäll och försöker vara ute så mycket jag bara hinner i naturen.

Jag vill samtidigt passa på att tacka för Gate Report, läser den alltid när jag sitter och väntar vid gaten, gillar de olika reportagen som förgyller min tid under annars mycket tråkiga minuter innan ombordstigning.

Tack Jessica, det värmer alltid när vi får beröm för vår tidning!

GOTLANDS BRYGGERI

(DOTTERBOLAG – SPENDRUPS)

TEXT: **ULRIKA BJÖRKMAN**

Mitt i Visby finns Spendrups minsta anläggning, Gotlands bryggeri. Spendrup är ett familjeföretag som har funnits i över 100 år och i dagsläget leds det av Fredrik Spendrup som är VD i fjärde generation. På Gotlands bryggeri lever gammal bryggeritradition vidare genom bryggandet av gotländsk öl som går under namnet Wisby och bryggeriet har en uppskattad visningsverksamhet. Det är här som kända ölsorter utvecklas och förfinas, till exempel Wisby klosteröl, Wisby Weisse, Wisby Pils och Wisby medeltidsöl. I sortimentet finns standardbrygder, specialbrygder, säsongsbrygder och som besökare får vi ta del av den speciella bryggarkonsten.

Confiterat anklår med choucroute & grillat, rökt sidfläsk

Fransk chokladtårta med blåbärsmarmelad,pistache-& mandelgiffel och lättvispad grädde

Franska charkuterier med picklade grönsaker, tryffelmajonäs & grillat bröd

RESTAURANG BOLAGET

– ETT FIRANDE AV GOD MAT OCH GOTT SÄLLSKAP

Visby är en av Sveriges mest restaurangtäta städer. Innanför ringmuren på Stora torget, strax intill Sankta Katarina kyrkoruin ligger den franskinspirerade krogen Bolaget. Ägartrion bakom är Eva Toivonen, Johan Strömberg och Henke Fredmark.

TEXT: **ULRIKA BJÖRKMAN**

I samband med att Sveriges äldsta systembolag flyttade tog de över dess vackra lokaler och en noggrann bakgrundsstudie gjordes innan man började renovera. De kvarlämnade gamla dekorationsmålningarna på väggarna bidrar till en förtätad stämning och inredningen är sober med känsla för detalj och smak.

Här finns mycket själ och hjärta. Från baren och matsalen ser du in i det öppna köket. Väldoften från köket blandas med en avslappnad atmosfär och det känns som att komma rakt in på en gemytlig bistro i Paris på 30-talet. Eva Toivinen berättar, för att inspireras har det blivit åtskilliga resor till Frankrike och efter sommarens slit åker alltid hela personalstyrkan till Languedoc.

Hon bjuder oss på en meny inspirerad av det klassiska franska köket och vi provade på varandra följande rätter.

De var alla läckra och Gate Report rekommenderar Bolaget för en smakupplevelse av det traditionellt franska köket till ett överkomligt pris.

Utöver maten råder det en skön familjär stämning. Det känns avslappnat och ombonat när man kliver in på Bolaget – som att vara hemma i köket hos vännerna.

Vi tycker ägartion har lyckats!

Bali

30 minuter taxi: 70 kronor
Surfflektion plus hyra av bräda en hel dag: 140 kronor
Skaldjursplatå för två personer: 175 kronor
Ett glas vin: 30 kronor
En inhemsk flaska öl: 14 kronor

Två helger och fem vardagar ledigt. Hur bra är Bali som återhämtningsplats? Det var frågan jag ställde mig när semesteralternativen sållades under hösten, och till slut föll valet på ett av hotellen i Nusa Dua på södra Bali. Här är nio dagars semester sammanfattat.

TEXT: **MALIN LJUNG**
FOTO: **THOMAS NYGÅRD**

Kriterierna för semestern var inte särskilt hårda: det skulle vara varmt, lite mer exotiskt än Ayia Napa, helst billigt, men framförallt ett ställe att vila ut sig på.

Valet föll slutligen på Bali. Mitt i Indonesien ligger den lilla ön och provinsen Bali som har 3,8 miljoner invånare fördelad på sina 15 gånger 11 mil. Lägg till minst lika många turister från världens alla hörn som vill uppleva det exotiska och man kan lätt räkna ut att det här är Indonesiens svar på Gotland.

Skillnaden är att flygresan tar cirka 17 timmar.

Målet för semester var att utforska södra Bali med utgångspunkt från Nusa Dua. Området är en halvö på sydöstra sidan och är mest känt för sin suveräna snorkling, samt avsaknaden av allt som kallas vilda backpacksfester. Det är helt enkelt ett område där lyxhotellkomplex samlats och det är dit det äldre gardet av turister bokar boende för avkopplande dagar. Och stället man då hänger på stranden, en idyllisk plats med kritvit sand och som från klockan 9 fram till sen lunch är full av aktivitet. Det är nämligen då man kan aktivera sig med diverse vattensporter och utflykter. Att hyra en fiskebåt med kapten för fiske av större sorter får man betala cirka 700 kronor för några timmar tills havs och vaga löften om stora fångster och chansen att se delfiner.

Vill man så kan man hänga i en fallskärm efter en båt, hyra en vattenskoter, åka vattenskidor, kanske testa på vindsurfing eller åka bananbåt. Det finns i stort sett alla slags aktiviteter man önskar.

Nusa Dua är dock ett dyk- och snorklingsparadis med alla sina exotiska rev och färggranna fiskar. Tyvärr är det väldigt många turister som går i fällan att bara skjutsas 200-300 meter ut från stranden. Visst att det är bra mycket mer exotiskt än svenska vatten, men sikten är under all kritik och med tanke på att det finns cirka 50 andra båtar proppade med turister på ett och samma ställe för att vattnet är väldigt grumligt. Ett tips är att istället betala för en längre resa ut på havet, det tar cirka en timme att ta sig till mer orörda vatten strax utanför ön Lembongan. Även om priset dubbleras till cirka 200 kronor så är det absolut värt att satsa på.

Många av båtförarna säljer även paketresor som består av en timmes snorkling (nära stranden) och senare även ett besök på Turtle Island. Det är ett center som arbetar för att rädda havssköldpaddorna. De föder upp bebisarna under deras första kritiska år och släpper sedan ut dem i havet.

På Turtle Island får man kika på bebisarna, hålla i en av de större för turistfotografering samt mata de allra största. Man kan även gå en rundtur och kolla på leguaner, örnar och reptiler. Men känslan av att det inte är för välgörenhet utan för att det är ett sätt att tjäna pengar på går ej att komma undan, speciellt inte när man når sista djuret som är en exotisk orm som ligger i en kista med glaslock, och dessutom har en ihoptejpad mun.

För den som enbart är ute efter en fin solbränna och lugna timmar i en solstol vid stranden räcker Nusa Dua långt. Men för den som vill uppleva mer är det ett måste att transportera sig ut.

Ett naturligt stopp är då staden cirka en halvtimme bort som är som en blandning av New York och ett medelhavskalas för tonåringar. Egentligen kan man dela in det i två delar – shopping och strandliv.

Shoppingen är centrerad runt Kuta Square och längs gatorna trängs märkesbutiker med små marknadstorg som erbjuder allt du är ute efter, eller inte visste att du ville ha.

För ett mer lugnt shoppande ska man definitivt söka sig till shoppingcentret Discovery som består av hundratals butiker. Inne i butikerna är det fasta priser som gäller och de är inte långt ifrån svenska klädpriser, däremot kan man pruta och fynda i de små stånden.

När man är färdigshoppad är det inte många steg som krävs för att ta sig till Kutas 15 kilometer långa strandremsa. De olika delarna av stranden skiljer sig åt, det finns lugnare remsor med sköna loungebärer, men samtidigt även delar som kryllar av solstolar, surfinguthyrning, barer och lokala försäljare.

Det är väldigt svårt att missa att Kuta är surfingparadiset som alla snackar om. Man behöver inte ha någon som helst erfarenhet för att ge sig ut i vågorna. För dryga 140 kronor har man tillgång till en personlig surfinglärare och bräda en hel dag, vilket är den ungefärliga tiden man behöver för att kunna fånga en våg och sedan ställa sig upp. För att sedan bemästra det behövs så klart mer övning och där är det enbart din grundkondition som avgör hur mycket du kan lära dig. Surfing är nämligen en stor prövning för armmusklerna.

I övrigt är strandhänget otroligt gemytligt i Kuta, även om första intrycket kan vara smått hysteriskt med försäljare och massörer som kastar sig över varje nytt halvblekt ansikte. Det enda man kan göra i det läget är att le, ha tålamod och vara trevlig.

Bäst av allt är solnedgången. När eftermiddagen börjar bli sen strömmar även lokala invånare och ungdomar till stranden, sitter ner i sanden och inväntar den otroligt vackra solnedgången.

En annan pärla som bör besökas under en vistelse på Bali är Dreamland Beach som ligger på sydvästra spetsen av Bali. Det är en liten och oexploaterad strand vars vågar ger varje surfare gåshud. Dreamland beach består nämligen av en bukt med kritvit sand, kristallblått vatten och enorma vågor. Det finns en jätteliten servering och cirka 20 solstolar, och flera kilometer strandremsa intill enorma klipphällar. Men det bästa av allt – den är relativt svåråtkomlig och är en oexploaterad pärla på den annars turistdominerade ön.

Ett varningstecken är dock att Dreamland inte är ett optimalt ställe att ta med mindre barn till då vågorna kan vara nästintill alldeles för höga även för simkunniga vuxna. Men det är fortfarande en outforskad oas.

Bali är definitivt värt ett besök, tipset är dock att åka dit när man har minst 14 dagar ledigt, helst det dubbla. För trots sin minimala storlek finns det tusentals sevärdheter.

Champagne a la Teatergrillen

Teatergrillen äger idag en av Sveriges bäst bevarade restauranginteriörer. I stort oförändrad sedan 1968. Tore Wretman gav detta år Yngve Gamlin i uppdrag att förnya Grillens profil. Gamlin tog fasta på närheten till Dramaten och införde moment av teaterrekvisita om masker och dräkter. Som en fris runt rummet löper Aijmers stämningsskapande målning, en utsikt över Paris hustak. Denna målning har varsamt kompletterats i takt med de små ombyggnationer som genomförts.

FOTO: **PATRICK CLINTON**

Krug, Grand Cuvée

Ekfatslagrad champagne ger en kraftfull champagne, Krug champagnens stolthet

Älgfilé Rossini

600 gr älgfilé
200 gr anklever (Färsk, hel)
20 gr färsk Gotlandstryffel
3 dl Madeira
4 dl viltfond
0,5 dl socker
Rödlök, svenskt äpple
Formfranska 4 skivor

Skär filen i c:a 150 gr bitar(tournedos)
Stek köttet i panna på hög värme, efterstek sedan i ugn på 170 gr till önskad stek grad.
Smält socker i en kastrull under försiktighet. Tillsätt äpple, rödlök i småbitar och koka ihop med Madeiran och viltfonden smaka av med tryffel och salt och vitpeppar.
Skär upp anklevern i fina bitar på c:a 50 gr och stek på hög värme i stekpanna och krydda med salt och vitpeppar baka den färdig i ugn.
Skär 4 tunna skivor av den färska Gotlandstryffeln.
Arrangera köttet och anklevern på brödet samt toppa med tryffelskivan och såsen som en spegel på tallriken. Servera med lämplig potatis.

Pol Roger, Brut Réserve

Fruktdriven champagne med stor kropp och syrlig elegans från vårt favorit champagnehus

Halstrade pilgrimsmusslor med tryffel äggröra, rostad Serranoskinka och Kalixlöjrom

12 st. pilgrimsmusslor
4 ägg
1 dl grädde
Tryffelolja
Färsk Gotlandstryffel(hel)
40 gr Kalixlöjrom
4 skivor Serranoskinka

Blanda äggen, grädde salt och vitpeppar och värm upp under kraftig omrörning.
Torka Serranoskinkan på smörpapper i ugn på 175 gr i 45 min (tills de är torra)
Stek pilgrimsmusslorna på medelhög värme till en gyllenbrun färg.
Arrangera allt på tallrik och riv över den färska tryffeln.

Calvados flamberade äpplen med kaksmulor och vaniljglass

4 st. Svenska röda äpplen
4 dl havregryn
Kanel, kardemumma
30 gr smör
1,5 dl calvados
1 citron
30 gr socker
4 kulor Vaniljglass

Stek ihop havregryn, hälften av smöret, hälften av sockret, kanel och kardemumma till fin gyllenbrun färg i stekpanna tills det blir knaprigt. Låt torka på hushållspapper.
Skiva äpplena, smält sockret under försiktighet lägg i äpplena och stek i c:a 2 min, bränn av med calvadosen arrangera äpplena på tallrik.
Koka ihop såsen till siraps konsistens och häll över äpplena, lägg upp smulorna och glassen.

Tack till kocken Thomas Mortensen

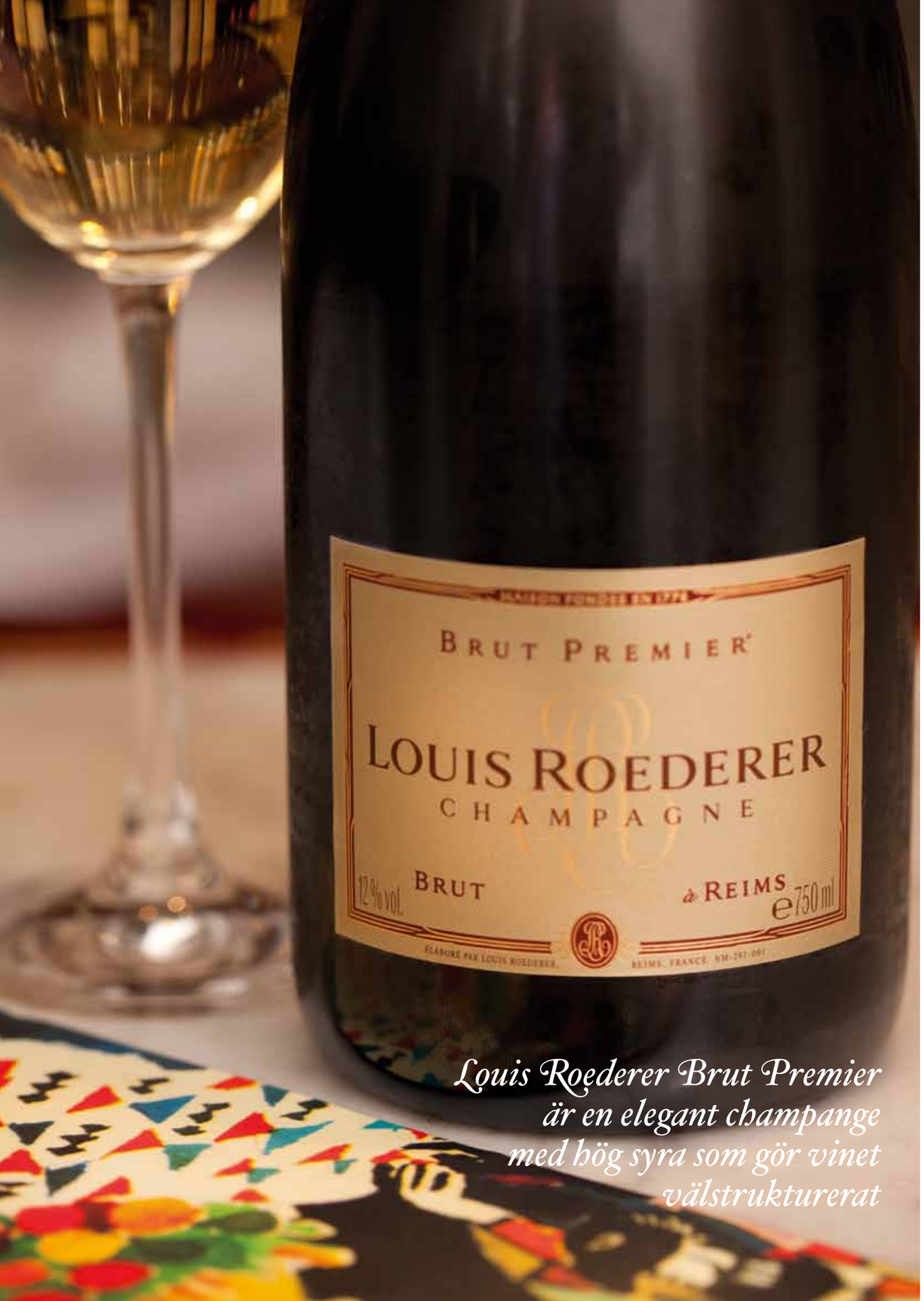

Louis Roederer Brut Premier är en elegant champange med hög syra som gör vinet välstrukturerat

Gosset, Grand Réserve

Från ett av champagnens äldsta serverar vi gärna denna fylliga Pinot Noir basserade champagne

Tack til Stefan Permander /kordinator